

den danske Befolkning, ogsaa fuld Tillid til dens Aandsfrihed. Ventiler ønsker vi her som paa andre Omraader; Ventiler mod Bureaukrati og Bureaukratisme ønsker vi paa alle Omraader, paa det økonomiske som paa det aandelige, Ventiler i den Retning har derfor det danske Socialdemokrati aldrig modsat sig, og vi har med Glæde stemt for den Paragraf i den nye Grundlov, som sikrer Skolefrihed. En saadan Ventil er det ogsaa, der her er blevet anbragt netop for at forebygge Misforstaaelser. Saadanne Ventiler bør findes, og saadanne Ventiler ønsker vi; men vi ønsker naturligvis ikke, at Ventilen skal udvides, saa at den ødelægger hele Ordningen; den er og skal kun være en Ventil, men naar den er det, ser jeg ikke nogen Fare, og saa kan den forskellige Opfattelse hos det ærede Medlem og mig kun komme deraf, at han ikke har den Tillid, som jeg har, til den danske Befolkning. Vi fra vor Side overlader fuldt ud den danske Befolkning at ordne sit Skolevæsen, som den selv vil. Det ærede Medlem er bange for at give det danske Folk fuld Myndighed paa dette Omraade. Det er i Virkeligheden Stillingen. I alt, hvad der hedder privat Skolevæsen, er det jo smaa Kredses, det er private Ejendomsinteresser, der i ikke ringe Grad gør sig gældende. Kun naar Folket faar fuld Frihed her, bliver der Mulighed for, at Folket faar virkelig Myndighed og Indflydelse.

Anden Viceformand (*Alfred Christensen*): Folketingsmanden for Aalborg Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Nørgaard: Forskellen mellem det ærede Medlem (Borgbjerg) og mig er den, at jeg ikke anser Lovforslagets § 7 for at være en saa betydningsfuld Ventil, at jeg kan stille mig tilfreds dermed. Maa jeg med Hensyn til det andet, som det ærede Medlem sagde, sige, at ogsaa jeg har fuld Tillid til Folket, naar det gennem sine Repræsentanter tager sine Beslutninger. Jeg har f. Eks. i Sinde altid at bøje mig, naar et Flertal af Repræsentanter, hvad enten det nu er i Stat, i Kommune eller i Amt, tager en Beslutning om en Vej eller om en Jernbane eller om en anden økonomisk Sag. Men jeg har aldrig i Sinde at bøje mig for et Flertal i aandelige Spørgsmaal. Der tror jeg, at Forskellen ligger mellem det ærede Medlem

og mig. Skolespørgsmaal er imidlertid Spørgsmaal af aandelig Art og kan ikke sammenlignes med Spørgsmaal som dem, jeg nævnede her.

Anden Viceformand (*Alfred Christensen*): Folketingsmanden for Københavns 5te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Borgbjerg: Heller ikke jeg har i Sinde at bøje mig i aandelige Spørgsmaal. Hvis Flertallet her i dette Ting eller hvis Flertallet i den danske Befolkning, der for Tiden er antisocialdemokratisk, vilde forsøge at tvinge mig til at fornægte min socialdemokratiske Overbevisning, vilde jeg selvfølgelig ikke bøje mig, men jeg har den Tillid til den danske Befolkning — der har jeg Tilliden, men det ærede Medlem har den ikke —, at den ikke i aandelige Spørgsmaal vil tvinge nogen til at bøje sig for en Majoritet.

Mads Larsen: Naar det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) siger, at de andre tre Ordføreres Udtalelser om, at det er gør ligt at gennemføre Lovforslaget i denne Samling, nærmest er en Morfinindsprøjtning for at berolige Lærerne og Befolkningen, og derved forstærker den Tvivl, han fremsatte forleden Dag om Muligheden af at gennemføre dette Lovforslag i denne Rigsdagssamling, vil jeg derfor sige, at det forekommer mig at være en mærkelig Opfattelse, naar man har hørt den Forhandling, som har fundet Sted i disse Dage om dette Spørgsmaal. Thi Forholdet er jo faktisk det, at tre Partiernes Ordførere har givet en ubetinget Tilslutning, og at der er givet Tilslutning ogsaa fra Venstres Side til Grundprincipperne, og at der af de Medlemmer indenfor Venstre, der har fremført Betæneligheder overfor Enkeltheder i Lovforslaget, ikke er rejst Betæneligheder mod selve det bærende Grundlag, nemlig det offentlige Overtagelse af Skolerne og den gratis Undervisning, men kun overfor den Enkelthed — som jeg fremdeles indrømmer er af stor Betydning —, der gaar ud paa at aabne Adgang til Opretholdelse af private Skoler under de bedst mulige Former med Statsstøtte. Naar Forholdet er dette, kommer i alt Fald jeg for mit Vedkommende efter at have hørt denne Forhandling til det Resultat, at Udsigterne for, at det skal kunne lykkes at gennemføre Lovforslaget, er lysere end jeg paa